

Τι είναι οι σύλλογοι γονέων και πως μπορούν οι γονείς να συμμετέχουν σε αυτούς;

Οι σύλλογοι γονέων είναι ένας σημαντικός θεσμός και αναπόσπαστο μέρος της Σχολικής Κοινότητας, μαζί με τη Διεύθυνση του σχολείου, τον Σύλλογο Διδασκόντων και το Σχολικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 53 του Ν. 1566/85, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι γονείς των μαθητών του σχολείου συγκροτούν έναν Σύλλογο Γονέων που φέρει την επωνυμία του σχολείου. Πρόκειται για μια οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που λειτουργεί με την εθελοντική συμμετοχή των γονέων.

Ο σύλλογος γονέων είναι ο εκφραστής των γονέων μέσα στο σχολείο και ο θεματοφύλακας των δικαιωμάτων των μαθητών - ιδίως στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Μέλη του συλλόγου είναι αυτοδίκαια όλοι οι γονείς του σχολείου και ενεργά (ταμειακά ενήμερα) μέλη όσοι γονείς έχουν πληρώσει την ετήσια συνδρομή τους. Οι τελευταίοι έχουν δικαίωμα να εκλέξουν και να εκλεγούν στα όργανα του συλλόγου.

Ανώτατο όργανο του συλλόγου είναι η Γενική Συνέλευση, η οποία συνέρχεται 1 φορά το χρόνο, δίνει τις βασικές κατευθύνσεις για τη λειτουργία του συλλόγου και κάθε 2 χρόνια εκλέγει τα όργανα διοίκησης. Οι σκοποί του συλλόγου ορίζονται στο καταστατικό του και αφορούν την εξασφάλιση μιας αναβαθμισμένης δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Οι σκοποί του συλλόγου επιτυγχάνονται μέσω της συλλογικότητας, της σύνθεσης των απόψεων, της προβολής και της διεκδίκησης με κάθε νόμιμο μέσο των αιτημάτων των γονέων και των μαθητών.

Η πολύχρονη παρουσία των Συλλόγων Γονέων στα σχολεία, ιδιαίτερα εκεί όπου υπάρχει μεγάλη συμμετοχή, έχει δώσει σημαντικά αποτελέσματα στην καλή λειτουργία των σχολείων, μέσω της δημιουργικής συνεργασίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Εκπαιδευτικών, των Γονέων και των Μαθητών. Το ανοικτό Σχολείο, το ήρεμο κλίμα, το φιλικό και γνώριμο περιβάλλον είναι βασικές προϋποθέσεις για την μόρφωση των παιδιών.

Με πρωτοβουλία των συλλόγων γονέων, λειτουργούν τα απογεύματα και τα Σαββατοκύριακα τμήματα αθλητικά, πολιτιστικά, επιμόρφωσης και δημιουργικής απασχόλησης, ενώ διοργανώνονται εκδηλώσεις που αναδεικνύουν τη σχολική και την τοπική ζωή. Παράλληλα, οι σύλλογοι γονέων επαγρυπνούν για θέματα υγιεινής, ασφάλειας, περιβάλλοντος και κοινωνικής ευαισθησίας. Όταν τα κοινωνικά προβλήματα διογκώνονται, η συλλογικότητα μπορεί να δώσει λύσεις.

Η μαζική συμμετοχή των γονέων στα συλλογικά τους όργανα και η αποτελεσματική εκπροσώπησή τους στο σχολείο είναι πολύ σημαντική. Γι' αυτό, σας καλούμε όλους να συμμετέχετε στους Συλλόγους Γονέων με όποιον τρόπο μπορείτε: να εγγραφείτε ως μέλη, να συμμετέχετε στις επιτροπές και τις γενικές συνελεύσεις, να βάλετε υποψηφιότητα για τα όργανα διοίκησης του Συλλόγου και την Ένωση Γονέων και να ψηφίσετε στις εκλογές που θα γίνουν σε όλους τους συλλόγους έως τις 31/12/2024.

Ποια είναι τα συλλογικά όργανα των γονέων;

Σε επίπεδο σχολείου, από το Νηπιαγωγείο μέχρι και το Λύκειο, οι γονείς συγκροτούν τον **Σύλλογο Γονέων** των μαθητών του σχολείου, στις δραστηριότητες του οποίου συμμετέχουν αυτοδίκαια όλοι οι γονείς των μαθητών του σχολείου. Στα όργανα διοίκησης του συλλόγου έχουν δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται οι γονείς που έχουν πληρώσει την ετήσια συνδρομή τους. Ανώτατο όργανο του συλλόγου είναι η Γενική Συνέλευση και η διοίκηση του συλλόγου ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο (που συνήθως είναι 7μελές).

Ένα μέλος του Συλλόγου Γονέων μπορεί να θέσει υποψηφιότητα:

- είτε για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- είτε για μέλος της Εξελεγκτικής Επιτροπής (αν προβλέπεται από το καταστατικό)
- για αντιπρόσωπο στην Ένωση Γονέων του οικείου Δήμου

Για να μπορεί να συμμετέχει νόμιμα ένας Σύλλογος Γονέων στα όργανα που δικαιούται, θα πρέπει οι γονείς που θα ψηφίσουν στις εκλογές του να εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 των μαθητών που φοιτούν στο σχολείο. Οι εκλογές στους Συλλόγους Γονέων γίνονται κάθε 2 χρόνια, τα ζυγά έτη.

Σε επίπεδο Δήμου, οι σύλλογοι γονέων συγκροτούν την **Ένωση Συλλόγων Γονέων** του οικείου Δήμου. Κατά τις εκλογές τους για Διοικητικό Συμβούλιο και Εξελεγκτική Επιτροπή, οι Σύλλογοι Γονέων εκλέγουν ταυτόχρονα και τους αντιπροσώπους τους στην Ένωση. Δικαίωμα συμμετοχής στην Ένωση έχουν οι Σύλλογοι Γονέων, στις εκλογές των οποίων συμμετείχαν γονείς που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 των μαθητών που φοιτούν στο σχολείο.

Ανώτατο όργανο της Ένωσης είναι η Γενική Συνέλευση (των Αντιπροσώπων) και η διοίκηση της Ένωσης ασκείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι εκλογές στην Ένωση γίνονται κάθε 2 χρόνια, τα μονά έτη. Οι αντιπρόσωποι μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα:

- είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
- είτε για μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής
- για αντιπρόσωποι στην Ομοσπονδία Γονέων της οικείας Περιφέρειας

Σε επίπεδο Περιφέρειας, οι Ενώσεις Γονέων συγκροτούν την **Ομοσπονδία Γονέων** της οικείας Περιφέρειας. Κάθε Ένωση, που είναι οικονομικά ενήμερη, έχει στην Ομοσπονδία έναν αντιπρόσωπο ανά 300 μαθητές που εκπροσωπήθηκαν από τους συλλόγους στις εκλογές της.

Ανώτατο όργανο της Ομοσπονδίας είναι το Συνέδριο (Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων) και η διοίκηση της Ομοσπονδίας ασκείται από 19μελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι εκλογές στην Ομοσπονδία γίνονται κάθε 2 χρόνια, τα μονά έτη, μετά τις εκλογές των Ενώσεων. Οι αντιπρόσωποι στην Ομοσπονδία μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα:

- είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
- είτε για μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής
- για αντιπρόσωποι στην ΑΓΜΕ

Σε επίπεδο χώρας, οι Ομοσπονδίες συγκροτούν την **Ανώτατη Συνομοσπονδία Γονέων Μαθητών Ελλάδας** (ΑΣΓΜΕ). Κάθε Ομοσπονδία, που είναι οικονομικά ενήμερη, έχει στην ΑΣΓΜΕ έναν αντιπρόσωπο ανά 1500 μαθητές που εκπροσωπήθηκαν από τις Ενώσεις στις εκλογές της.

Ανώτατο όργανο της ΑΣΓΜΕ είναι η Γενική Συνέλευση (των Αντιπροσώπων ή Συνέδριο) και η διοίκηση της ΑΣΓΜΕ ασκείται από 15μελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι εκλογές στην ΑΣΓΜΕ γίνονται κάθε 2 χρόνια, τα μονά έτη, μετά τις εκλογές των Ομοσπονδιών. Οι αντιπρόσωποι στην ΑΣΓΜΕ μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα:

- είτε για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
- είτε για μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής

Σε ποιους θεσμούς της σχολικής κοινότητας και της τοπικής αυτοδιοίκησης εκπροσωπούνται οι γονείς μέσω των συλλόγων γονέων;

Σχολικό Συμβούλιο: Συγκαλείται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου τακτικά μια φορά ανά δύο μήνες και έκτακτα όποτε αποφασιστεί. Μέχρι το 2021 αποτελούνταν από τα μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων, τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων, το προεδρείο του 15μελούς (στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση) και τους εκπροσώπους του Δήμου. Βάσει του άρθρου 107 του Ν. 4823/2021, το συμβούλιο έγινε 7μελές και απαρτίζεται από τον Δ/ντή του σχολείου, τρεις (3) εκπαιδευτικούς που ορίζονται από τον Σύλλογο Διδασκόντων, δυο (2) εκπροσώπους του Δήμου που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και έναν εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων. Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση συμμετέχει κι ένας εκπρόσωπος του 15μελούς των μαθητών χωρίς δικαίωμα ψήφου. Παρόλα αυτά, επιδιώκουμε και το έχουμε καταφέρει σε αρκετές περιπτώσεις τα Σχολικά Συμβούλια να λειτουργούν όπως παλιά με διευρυμένη σύνθεση.

Το σχολικό συμβούλιο εκπονεί σχέδια δράσης για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του σχολείου, την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου, τις συνθήκες υγιεινής, την επικοινωνία μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ταυτότητα και τον

προσανατολισμό της σχολικής μονάδας. Εκπονεί σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων και υποστηρίζει την υλοποίησή του, συζητά για θέματα που σχετίζονται με την υλικοτεχνική υποδομή και τη χρηματοδότηση αυτής, την υλοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, εκδρομών, εκδηλώσεων, τη διοργάνωση δραστηριοτήτων και την προσφορά της σχολικής μονάδας στην τοπική κοινωνία.

Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας: Έχει τρία (3) έως πέντε (5) μέλη και απαρτίζεται από τον Δ/ντή, τουλάχιστον έναν (1) εκπρόσωπο του Συλλόγου Διδασκόντων, τουλάχιστον έναν (1) εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων, και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση έναν εκπρόσωπο των μαθητών. Το Συμβούλιο διαπιστώνει τις ανάγκες και τα προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία των σχολείων και διατυπώνει σχετικές προτάσεις στην οικεία δημοτική επιτροπή εκπαίδευσης για την καλύτερη στήριξη της λειτουργίας τους. Ο διευθυντής διαχειρίζεται το ποσό που τίθεται στη διάθεσή του για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας.

Δημοτικές Επιτροπές Εκπαίδευσης: Λειτουργούν δύο Δημοτικές Επιτροπές, μία για τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και μία για τα σχολεία της Δευτεροβάθμιας, με 7 μέλη η καθεμιά. Μετά από απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, απαρτίζονται από τον Πρόεδρο (Δημοτικό Σύμβουλο ή πρόσωπο εγνωσμένου κύρους), έναν Διευθυντή Σχολείου, έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Συλλόγων Γονέων, 3 δημοτικούς συμβούλους από την παράταξη της πλειοψηφίας και 1 δημοτικό σύμβουλο από τις παρατάξεις της μειοψηφίας.

Οι επιτροπές δεν έχουν αποφασιστικό αλλά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Εισηγούνται στα αρμόδια όργανα ή υπηρεσίες σχετικά με τις ανάγκες των σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κλπ.), την εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών εγκαταστάσεων και κάθε είδους εξοπλισμού τους, τον εφοδιασμό με έπιπλα, εξοπλιστικά είδη και με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες. Επίσης, παρακολουθούν την ανέγερση σχολικών κτιρίων, την επισκευή και τη συντήρηση τους. Τέλος, γνωμοδοτούν για θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία των σχολείων, την κατανομή των πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες, την ίδρυση, την κατάργηση και τη συγχώνευση σχολείων.